

Lenka Smolinská:

MIND THE GAP! YOUTH-LED DEVELOPMENT IN THE INFORMAL SETTLEMENT OF KIBERA, NAIROBI

(oponentický posudek diplomové práce)

Oponentské posudky zpravidla strukturují tak, že vlastní hodnocení řadím až na závěr. Tentokrát neváhám uvést hned na počátku, že práci L. Smolinské pokládám za vynikající. Plní dokonale zadání a na základě bohatého shromážděného materiálu z teoretických spisů i empirie získané terénním výzkumem ukazuje na podstatné prvky pozitivních činností skupin mladých lidí ve známém nairobském slumu Kibera. Práce, psaná v angličtině, bude, podle autorčiných slov, zaslána také iniciativním mladíkům do Kibery, aby se tak seznámili s vlastním obrazem, jak jej vnímá a zachycuje středoevropská výzkumnice v širokém, pečlivě promyšleném kontextu primárních mezinárodně vypracovávaných studií o problematice rozvoje.

Diplomantka absolvovala obory etnologie a afrikanistika. Oba se v práci prolínají a kombinují v přínosné syntéze. Do přípravných fází práce spadají i různě dlouhé studijní pobyty L. Smolinské v několika zemích, včetně třetího světa, které jí dodaly nepochybně široký rozhled po ekonomických i lidských rozměrech bídy na různých rovnoběžkách. Heuristickou základnu její předkládané práce tvoří zhruba 80 monografií, sborníků a odborných článků a statí uvedených v bibliografii a dále pak velký počet odkazů na další relevantní publikace a názory, které jsou uváděny v různých kontextech v poznámkách pod čarou. Velmi často jde o údaje z internetu, s nimiž L. Smolinská pracuje s náležitou odborností a řadí je výstižně po bok obecných teoretických úvah (například Světové banky) a vlastních zjištění. V příloze představuje soubory otázek, které kladla kiberským mladým vedoucím i řadovým členům pozitivních, život zkvalitňujících iniciativ. Práci vhodně doplňují autorkou pořízené fotografie.

Interviewy s mladými Kibeřany diplomantka vedla z pozice upřímného zájmu o jejich vlastní hodnocení situace, v níž žijí, a perspektiv zlepšování. Její humanistické hledisko dokáže ocenit význam jednotlivců a jejich sdružení v množství ohledů (boj proti AIDS, proti lhostejnosti a zahálce, drogám atd.) i jejich uvážlivý přístup k vlastnímu postavení a možnostem cesty vpřed. V tomto směru jsou velmi zajímavé shrnující informace o kritickém vědomí omezení a vlastních nedostatků (s. 104-107) a

diskuse o pojetí chudoby (s. 107 a násl.). Vidím-li zde nějakou slabinu, pak v nedocení některých aspektů chudoby, s jakou se setkáváme na některých místech Afriky - byť snad ne v Kibeře - a kterou ztělesňuje lethální podvýživa dospělých i dětí.

Práce je psána velmi dobrou angličtinou, velmi přesně zvládající „rozvojářskou terminologii“. Dobře se čte. K tomu přispívá i výborná grafická úprava, zahrnující výstižná motta v záhlaví kapitol (včetně příznačných výroků interviewovaných) a barevně odlišené boxy. Formulace jsou přesné, jednoznačné, vylučující nedorozumění. K diskusi předkládám pouze překlad pojmu *empowerment* v českém resumé. Sloveso *to empower* je zřetelně tranzitivní, tak s ním autorka také v anglickém textu hojně pracuje. Česky (s. 122 poznámka) by tedy bylo snad vhodnější než „nabytí“ říci „dodání“ či „poskytnutí“ schopnosti a síly. Pojem sám ovšem nese v sobě posun subjektu od poskytovajícího k tomu, který má brát svůj osud do vlastních rukou. Znovu poznamenávám, že práci pokládám za vynikající, překračující standard požadavků kladených na magisterskou práci. Doporučuji, aby ji komise uznala za vyhovující i případně pro účely rigorózního řízení.

V Praze 15. května 2007



Prof. PhDr. Luboš Kropáček CSc.,

Ústav Blízkého východu a Afriky